

لەھەر سۆزدارى

شیرزاد حسن

پرسیار: بۇ خۆشەویستى چىت ھەيە؟

ودلامى پرسیاري يەكەم : خۆشەویستى بەو مانايىھى كە پەيوەندىيەكى ئىنسانىيە لە نىّوان دوو كەسدا ، بە تايىبەتى نىّر و مىّ ، وەك هەر پەيوەندىيەكى دىكە كۆمەللىك فاكتەرى دەرەكى و ناوهكى ھەيە كە دەكى ئارىگەرى لەسەر پتەوکىرىن و بەردەۋام بۇونى خۆشەویستى ھەبىّ ، دەكى ئابنە مايەمىەرگى ، دىارە بەو گشتگىرىيە زەممەتە بىر لە خۆشەویستى بەكەينەوە ، چونكە هەر پەيوەندىيەك تايىبەتمەندى خۆى ھەيە ، هەر چىرۇكىك سەرەتا و كۆتايى خۆى ھەيە ، دەكى بلىيەن پشت بەستنى لاوانى ئىمە بە كور و كچەوە ، بە خىزانەكانيانەوە ، لە رۇوى ئابۇورىيەوە ، ھۆيەك بىّ لەو ھۆيانەكى دەكەن ، بە تايىبەتى كور ، كە ھەموو ئەركە كە بە كەيىخى خۆيان بېپيارى چارەنوسى خۆيان بىدەن ، بە تايىبەتى كور ، كە ھەموو ئەركە ئابۇورى و كۆمەلايەتىيەكان دەكەونە سەر شانى ، كچىش بە حۆكمى ئەوەي چاوى لە دەستى باواك و برايەتى ، ئەو سەربەستىيەن ئىيە كە بە دەنگىكى دلىرانە لە كاتى پىويست بلىيت ((بەلنى)) و ((نەخىر)).

جىڭە لەوش لاي ئىمە ھەموو چىرۇكىكى خۆشەویستى دەبى بگات بە زەماوەند ، دىارە لە عورق ئىمە هەر جۆرە پەيوەندىيەكى دروست و جوان لە دەرەوەدى زەماوەند يەكىكە لە حەرامە ھەرە گەورەكان ، هەر حەز و ئەوينىك نەگا بە زەماوەند لاي ئىمە بە پەيوەندىيەكى مردوو حىسابە ، ھەرچەندە ئەزمۇونمان زىادى كردووە، بەلام بايى چەند توانىيۇمانە وەك دوو ئىنسان لە يەكدى نزىك بەكەوينەوە ؟

بە داخەوە لىرە خۆشەویستى دەيەها مەرجى تىدايە ، مەرجەكانىش ھەندىك جار قورسەن ، گەر يەكىكە لەو مەرجانە بەكەوېت ، خۆشەویستى لەگەلېدا دەكەوېت ، جىڭە لەوش پاشخانى ئەخلاقى ئىمە هەر لە مندالىيەوە ئايىن رەنگ رېئى دەكەت ، هەر لەو سەرددەمە زووەدا ھەقاىيەتى (ئادەم و حەوا)مان بۇ دەگىرنەوە و باس لە گۇناھى يەكەم دەكىرىت، هەر لەو كاتەوە لە خەيالى ھەريەك لە ئىمەدا ئەو چىرۇكە بە جۆرىك داكىرمان دەكەت كە ھەموو نزىك بۇونەوەيەك و بەرييەكى كەوتىنەك بە حەرام بىزانىن، جىڭە لەوش .. ج لە مال ج لە قوتاپخانە ئىمە ئىر و مىّ بە تەواوى دەكەن بە دوژمنى يەكدى و وامان لىىدەكەن كە لە يەكدى بىرسىن و شەرم بەكەين ، ھىچ كەسىك لە ئىمە بايى ئەوەندە بىرۇاپ بە خۆى ئىيە كە پېر بە دل و پېر بە دەم بتوانىت خۆشەویستى دەرىپى .

هه میشه لیره ، له که لتوری ئیمهدا ، خوشەویستى گەمەيەكە كور دەكا به پاوجى و كچ دەكا به نیچىر ، كور دەكات به جەللااد و كچ دەكا به قوربانى ، هەموو دەست پىشخەرييەكان لە لاين نېرەوه دەست پى دەكات ، لیره بەدەگەن كەسىكى تەندروست دەدۋىزىتەوه لە نەينييەكانى خوشەویستى تىبگات ، نە كور و نە كچ هىچ كاميان خۆيان ناناسن ، بەرامبەرەكت ناناسىت ، ناسىنى ئەويديكە لە ناسىنى خوتەوه دەست پى دەكات ، جگە لەوەش لیره هىچ (كات و شويىنەكەن ئەستور لە نېوان نېر و مىيەكاندا هەلچنراوه ، قوتابخانەكان و زانكۆكان و فەرمانگەكان ھېشتا له (حمدەم سەرا) دەچن ، ھېشتا كەسەكان به نېر و مىيانەوه ، لە رۇوكەشدا تىكەل ديارن ، بەلام لە گەورەدا دوورن لە يەكدى ، نمۇونەئەو ترس و دوودلىيەكە لە نېوان كچان و كورپانى زانكۆدا ھەيە گەورەترين بەلگەيە كە ئەم تىكەلبوونە لەوە نەھاتووه كە ئىمە لە رۇوى شارستانىيەوه بىرۇامان بە تىكەلبوون ھەبى ، بەلكو زانكۆ وەك دەزگايەكى رۇزئاوايى قەرز كراوه .. تەنها وەك ساختمان و پرۇڭرامىيەكى عەمبارەپۇي خويىندن گەيشتوته ئىمە ، بەلام لەسەر ئاستى پەيوەندى ئىنسانى لە ئاستىكى زۆر نزىدايە ، هەمان كەلتۈوري پى ترس و شەرم و داخراوى ناو خانەوادە و گەرەك ھاتۇتهوه ناو زانكۆ .

ھەر بۆيە گەورەترين فەزا لاي كوران و كچانى ئىمە زانكۆيە كە تىايىدا يەكدى بىناسن ، كەچى مايەپۈچ و دەست بەتال دەمەننەوه ، چىرۇكى زۆرى شکەستى و نوشۇستى گەمەي خوشەویستى لە زانكۆدا لە هەموو شويىنەك زياتره ، لە زانكۆدا ئەو كەم خەونەي بە ناسىنى (ئەوي دىكە) كە پىشتر ھەتبۇوه ، بە تەواوى دواى تەواو كردنى قۇناغى خويىندن لە زانكۆدا ئەو كەم خەونەش نامىننەت ، زۆر لە كوران و كچانى ئىمە دواى تەواو كردنى خويىندن و دامەزراندىن لە دەزگاكان واز لە خەونى خوشەویستى دەھىيەن و خۇ فېرى دەدەنە ناو باوهشى (قىسمەت و قەدەر).

ھەر لەبەر ئەوهىيە گەورەترين جەنگ ئەو كاتە دەست پىدەكت كە نېر و مىيەك دەبنە مىرەد و ژن ، چونكە وەك دوو بۇونەورى نامۇو پىر لە گرى بە يەكدى دەگەن ، دوو كەس كە قەت لەوە ناجىت خەونى دۆپراوى خوشەویستى وايان لى بکات ھىيمىن و ئارام و واقىعىيانە بىر بکەنەوه ، يەكىكە لە ھۆكارە ھەر گرنگەكان بۇ شکەستى خوشەویستى ئەو درۇ و رىياكارىيەيە كە كور و كچانى ئىمە بە يەكدى دەفرۇشنى ، ھەر لە سەرتاوه دەماماك دەبەستن ، ھەر يەكە و رۇوى راستەقىنهى خۆى لەوى دىكە دەشارىتەوه ، ھەميشه ناسىنامە و حەقىقەتى ھەست و نەستى خۆى لە بەرامبەرەكت بىز دەكتات ، ئامادە نېيە وەك خۆى كە ھەيە دەركەۋىت ، بەلكو دۆخىكى شىزۆفرىنى دەزى ، لەو بەرگەدا خۆى دەنوينىت و دەبىت بەو ئەكتەرەكە

به رام به رده کی حه زی پیده کات، ئه و هه موو ریا کاری و ده مامک به سته جاریک و دوو ... ده سه ر ده گریت، به لام له شوینیک و زه مانیکدا ههر ده بیت نوشوتی بینیت.

به داخه و هندیک جار دوای زده ماوهند درده که وی و کاره ساته که قورسته و جه رگبرتر ده بیت،
بیریشمان نه چی که خوشه ویستی به تنهایها سوزیکی رووت نییه که دوو که س بیگورنه وه، به لکو
خوشه ویستی راسته قینه بر پیاریکی ئاده میانه يه و عه قل له پشتیبه وه ئاما ده يه، خوشه ویستی
وزه يه کی گهوره و له بن نه هاتووی ده ویت بؤ (به خشین و ورگرتن)، لیره و له ناو ئیمه دا ئه و
وزه يه هه ر له مندالییه وه ده کوژریت.

سه بارهت به خوّم ، له زوربه‌ی چیزکه کاندا ، گهر سه رنچ بدھیت چیزکی کوشتنی ئە و هەمو وزهیه دەبینی ، کویرکردنەوەی هەموو سه رچاودکانی خوشەویستی ئیمە زۆر لەوە ترسنۆکتر و شەرمنقین کە بویرین بچینه ناو سەرکیشییەکانی خوشەویستی ، لەوە بەستەزمانق و کۆیلەترين ، وەك لە سەرتاشەوە وتم : له لای ئیمە هەموو دەستپېشخەرییەکان هى كورە ، لیئە كچ رۆلیکی پاسیف و بیدھسەلاتی دراودتى ، دیارە ئەوەش هەر گوناھى ئە و ژینگە و دەوروبەردە كە كچەتىيا پەروردە بۇوە ، كچ هەميشە بۇونەوەریکە دەبى چاودەری بىت و وەك كەسىك خاودەن خود و ويست و حەزو ئارەزووی خۆي نېيە ، بۇونەوەریکى ئاكتىش نېيە ، هەر بۇيە گەمەتى خوشەویستى زۆر لاسەنگتر دەبى ، راستە كە له جىھانى مەل و ئازەلانىشا نىيرەكە دواي مىيەكە دەكەۋى و هەموو تەكىنېكىك بەكار دىنى بۇ رامكىردىن و رايىكىردىنى مىيەكە ، بەلام له دونيای ئیمەدا شارتانىيەت و مەعرىفەت پىيمان دەلى كە دەبى ئیمە نىر و مىيەكان هاوتا و هاوشانى يەكدى بکەينەوە ، بەلام ئەفسوس كە دىسانەوە ئە و بې زانىارييە لای ئیمە هەيە و كۆي كۆدى مۇرالى ئیمە پىيوە پەيوهەستە لەسەر حىسابى كوشتنى (ئىرسىيەت)ە و کویرکردنەوەي هەموو چاوج و سەرچاودکانى ژياندۇستى و جوانپەرسىتىيە ، مەعرىفەتىكە ئەوەندەي وا دەكات له خۇمان بىرسىن ئەوەند وامان لى ناکات خۇمان بناسین .

پرسیار / له زوربهی بهرهه مه کانت زور له کیشەکان ده گه رینیتە ود بو لایه نی سیکسی ، ئایا ئیوه سەرکوتکردنیکی سیکسی له ناو کۆمە لگای ئىمەدا دەبىن؟ سەرچاودى ئەم سەرکوتکردنە بو چى ده گه رینیتە ود؟

وَلَام : سهیر نییه و میزوه و نهم سه رکوت کردن سه دهها ساله .. نهود هر من نیم که باس
له نهینییه کانی په یوندی نییر و می ددکه م ، هه مه و نو و سه رانی دونیا لیره و له ویند هری
سه رتوبی بابه ته کانیان مه سه لاهی په یوندی نییر و مییه ، من ودک له ودلامی پرسیاره که هی
پیشو و تردا و تم دهمه ویت چیروفکی کوشتنی (ئیرو و سیمهت) بگیرمه وه و باس له نهینی و

گرییه کانی ئەو پەيوەندىيە بىم ، وزەى سىكىسى بۇ من وزەيەكى ئىرۋىسىيە تىش
ھەممو ئەو دۆخ و شتانە دەگرىتەوە كە ژيان جوانتر و خۇشتە دەكا و وامانلى دەكا خۆشىبەخت
بىن ، من پىز باس لە ئالۇزىيە کانى ئەو پەيوەندىيە دەكەم ، رېاكارى و درۇ و دووفاقى ،
چىرۇكى ئەو سەركوتىرىنى دەگىرمەوە ، ئەم بابەتە بۇ ئەو نىيە خويىنەر بورۇزى و ھەلبچىت
و تەواو ، بەلكۇ بۇ ئەو دەيە ئەو شەوهەزەنگە ناو رۇحى خۆى بىبىنېت ، لەدەپ ئەو پەيوەندىيە
زۇر ناجۇر و نادروستە وىرانبۇونى مەرۋەكان دەبىنин ، نىگەرانى و تەننیاپى و خەم ،
پەيوەندى سىكىسى و سۆزدارى لە نىيوان نىير و مىدا ئەو دەنەدە كە جوانە دوو ئەو دەنەدە ئالۇز و
پېرى نەيىنېيە ، ھەندىكىجار دەبى بە جەنگىكى ژىئى بە ژىئى كە يەكىكىان دەيەۋىت ئەويدىكە
بېھەزىنېت و خۆى سەربەۋىت .

من ھەقايىھتى ئەو شەرم و ترس و تەرىقىبوونەوەيە دەگىرمەوە ، شەرمىرىن لە ھەست و
ھەۋەس و ئارەزۈوكانى خۆت ، باسى ئەو ھەممو دىوار و شۇوراۋ زىنداڭە دەكەم كە لەناو
ئىمەدا و بە چوار دەورماندا ھەلچىراون ، دەمەۋىت باس لە نارىكى ئەو پەيوەندىيە بىم ئەو
ودختەنە ناگات بە موراد و ناكام دەبىت ، ھەلبەت لە كۆمەلگەن ئىمەدا ، نەك ھەر ئىمە ، بەلكۇ
سەگ و پېشىلەكانىشمان تىنۇون ، ئەوانىش سەركوت كراون ، لىرە ھەممو شىۋەكانى
خۆشەۋىستى و ھۆگرپۇن و ئولفەت حەرامە و سەددەها چاودىرى بەسەرەوەيە ، سەرچاودى
ئەو سەركوتىرىنى دەگەرپىتەوە بۇ ئەو كەلتۈرۈدى خۆمان كە پاشخانى فيكىرى و ئەخلاقى
ئايىنى ئىسلامە كە ھەممو لايەنە فەرەنگىيە كانى ژيانى ئىمە داگىر كردۇوە ، سەربارى
تىپەرنەكىرىنى قۇناغى دەرەبەگى كە پايەكانى روشتىپارىزى لەسەر نامووسپەرسى وەستاون ،
بىگومان ھەر ھەمومان دەزانىن كچى پاكىزە كورى داۋىنپاڭ ئەو كەسەيە كە ھەممو حەزو
خەون و ئارەزۈوكانى خۆى سەركوت بىكا و بىخنەن ئىنېت ، جىگە لەوەش بە دىويىكى دىكەدا ئىمە
ھەنگاوېكىمان رۇوه و شارستانىيەت ناوه و لە زۇر بواردا ئەگەر بە رۇوكەشىش بى ژيانى تازە و
جۇرى بەرپىوه چۈونى رۇوى لە جۇرىك لە ئالۇزى كۆمەلايەتى ناوه ، بۇ نەمۇنە كور و كچان
ناچارن تاوهكى زانكۇ تەواو دەكەن ھەر ھەممو حەزو ئارەزۈوكان ھەلبگەن و بە تەنها دواى
زەماوەند بۇت ھەيە لە رەگەزەكە دىكە نزىك بىتەوە ، ھەر بۇيە گەر بچىتە ناوه زانكۆكانى
ئىمە تىىدەگەيت كور و كچەكانى ئىمە چەندە نەخۆش و دەردارن ، ھەراسانكىرىنى كچان
لەلايەن كورانەوە لە ناوه زانكۇ دىاردەيەكى رۇزانەيە و تانە و تەشەر و پلارتىگەرن گوزارشىتىكە
لە بىبەشبوونى كوران لە ھەر سۆز و جوانىيەك .

ھەلبەت مەبەستم ناتەندىرۇستى رۇحى و دەرەننەيە ، دەنە لەسەرەوەرە و لە رۇوكەشدا كەس
ھىچ دەردىكى پىوه دىيار نىيە ، جىگە لەوەش كەس نىيە لە ئىمە دووجارى (نېرۋۇزە - عوساب)

نهبووبیت که ئەویش دەرئەنjamى ئەو سەركوتکردن و خنکاندى ئارەززووه سۆزدارییەكانى ئىمەیە ، هەلبەت بۇ خۆیشمان ھېشتا واين له (قۇناغى كشتوكال) يدا به ھەموو رەھەندە كۆمەلایەتىيەكانەوە ، به واتا ئىمە ھەلگرى ھەموو خەسالەتە ئەخلاقىيەكانى قۇناغى شوانكارەبى و دەربەگىن و جۇرى پەيوەندىيمان و ميراتى روشتپاريزىيمان لەسەر حەرام و حەلائى بەندە و بىرواي به كەمتىن كرانەوە و سەربەستى نىيە ، چونكە لەم چەشىنە كەلتۈورەدا (ئاغاكانى روشتپارىزى و مەلاكان) بىيار لەسەر راستى و دروستى يان نادردۇستى شتەكان دەدەن ، ئافرەت لەويىدا لە مالات جىا ناكىيەتەوە ، بهو مانايىھى پىاوەكان دەتوانىن به كەمالى ئىسراحت بىيار لەسەر چۈنۈيەتى زىيانى جوتىار و شوان و سەپان و كاردەكەر و كەنىشك و كىشەكەر و كەيبانووهكان بەدەن ، ھىچ كەسىك بۇي نىيە لە دەرەوەدى (ديوهخان) قىسىمە كى دىكەي ھەبىت ، ھەلبەت ھەمان دىوهخانى ئەخلاقى گواستراوەتەوە ناو شار و به حۆكمى نەگۆرانى بەھاكان ديسانەوە ھەمان سەركوتکردن پەيرە و دەكىرىت ، ئەگەر لە گوندەكاندا به حۆكمى ھەندىك كارى ھەرەوەزى و خوین تىكەل بۇون فەزايىھى كەمىك كراوه جاروبار دروست بېت ، ئەوە لە شار ئەو فەزا بەرتەسکەش نابىنىت ، بۇيە دامەزراىدىن پەيوەندىيەكى جوان و تەندروست لە نىوان نىر و مىيەكاندا زۆر قورست دەبىت.

كەواتە پاشخانى فيكىرى و ئەخلاقى كە بە ئابىنەوە بەندە ، جىڭىر بۇونى ئىمە لە قۇناغىكى زۆر دواكه وتۇوانەي دەربەگىدا واى كردوووه زۆر ھىۋاش رۇوه و گۆرانە گەورەكان ھەنگاوشنىن.

لە راستىدا كەسىك لە رۇوى سىكسييەوە مامەلەيەكى تەندروستى لەگەل رەگەزەكە بەرامبەريدا نەبى ، چاودەوانى ئەوەدى لى دەكىرى كە كەسىكى بى زەوق و بى مۇود و نىگەران و دلگرمىيلى دەربچىت ، لەوەدایە كەسىكى خۆپەرسەت و شەپانگىزى لىدەرچىت ، كەسىك كە نەتوانىت خۆشەويىتى بېھخشى و وەرىبىرىت ، كەسىكە ھەرگىز ئامادە نىيە ئەوەندە بىفېز بېت و رۇحى بەخىنەدىي ھەبىت ، كەسىكە راپاو بە گومان ، كەسىكە جىيى بەزەيى و دل بى سووتان ، كەسىكە ناتوانى ستايىشى سىحر و جوانى دولبەرەكەي بکات و لىيى ورد بېتەوە ، ئامادەيە جامىك تىزاب بە رووخسارە جوانەدا بکات ، كەسىكە بە خەون و خەيال لەگەل ھەموو حۆرىيەكانى بەھەشت و كچانى گەرەكى خۆيان دەخەويت ، كەچى بىيدارى بکەرەوە حاشاى لى دەكات .

ئەو كەسە ھەر كى بېت ، ناتوانى لەگەل بەرامبەرگەيدا كە رەگەزەكە دىكەيە (ژيان بەش بکات) ، ھەرجى سەرسامى و خۆش ھەيە لە بەرامبەرگەيدا ، ئەو نايىبىنىت . بىرمان نەچى

هه ر کاتیک ئه و غەریزە زال و بەھیزە سەركوت کرا .. دەبىتە مايەى لە پى لادانىكى ترسناك و كوشنده و مروف لە راستەرى و سروشتى خۆى لادەدات.

پرسىار / ئىوھ بانگەشە بۇ لابردن و پچراندى كۆت و بەندە سىكسيەكان دەكەن ، ئايا ئامادەيت ئەندامانى خانەوادە و مندالەكانى خۆشت ، ئاواھى ئازاد بن ؟

وەلام : زۆر كەس هەن ، هەتا له سەر ئاستى قوتايانى زانكوش ، بەھەلە لە كۆى بەرھەمەكان و نووسىن و كۆرەكانى من تىيگەيشتوون ، تەنها و تەنها ئەو ديوه دەبىن كە من باسى لابردى دیوار و شوراكان دەكەم ، رەماندى حەسارەكان و حەرمە سەراكان ، من بىرم نايە لەھېج كات و شويتىكىدا باسم لەوە كردى كە هەرجى كۆت و بەندەھىئە له سەر پەيوەندى سىكىسى ھەلبىگىرىت ، ھەموو ھەولى من بۇ ئەوە بووه كە دەبى تا زووه ئەو فەزا ئازادە دروست بىت كەنیر و مىيەكان تىايىدا بە قوولى يەكدى بناسن ، شەرم لە يەكدى نەكەن و ئەوەندەش لە يەكدى نەترسن ، شەرم لە جەستە خۆيان نەكەن ، وا نەكەين كور و كچەكان كە بالق دەبن وابزانن گوناھى گەورەيان كردووه و تەريق بىنەوە ، بىرام بەودىھى كە ھەر لە باخچە ساوايان و قۇناغى سەرتايىيەوە تا زانكۈ كور و كچەكانمان تىكەل بن ، ھەزارەها كافترىا و قاوهخانە و باخچە و سەيرانگا بىكىنەوە كە تىايىدا نىر و مىيەكان بويىن تىايىدا يەكدى بىبىن و بناسن .

لە چىشتاخانە نەنوسرىت ((شويىنى تايىبەتيمان ھەيە بۇ خىزان)) ، ئەوەيان ئەۋەپەرى شورەھىيە ، من بۇ خۆم (25) سال مامۆستاي ئامادەيى بۈوم ، ھەزارەها كور و كچى نىڭەران و توورە و غەمگىن بىنى كە بىزەوەر لە يەكدى دەترسان و شەرمن بۇون ، نەوەدى من نەوەيەكى زۆر شەرمن و ترسنۇك و تەنبا بۇو ، نەوەيەكى نەخۆش.. لە گەرەگىك گەورە بووم كە كورە تازە بالقبووهكانى دەچۈونە گۈز ماڭەر و ھىستەكان ، لە مندالىيەوە لە ھەلسوكەوت و خولقى كوران و كچانى گەرەك ورد دەبۈممەوە ، لە خولقى دايىكان و باوكان ، لە خوشكەكانى خۆم و براكانم .. لە نزىكەوە لە دايىك و باوکى خۆم ورد دەبۈممەوە ، كە چۈومە زانكۈ لە بەغداد ، خەمى سەرەكى كىچ و كورەكان دەرس و دەور و زانيارى نەبۇو ، بەلكو ھەر ھەموو خەمى ھاۋپىكانم بە نىر و مىـوە ئەوە بۇو چۈن نىڭايەك ، بزەيەك لە يەكدى بىذن ، من دەمدى چۈن لە ژورەكانى بەشى ناوخۇدا ھەندىكىيان بەسەرخۆشى لە تاو ھەزى كچىك دەگرىيان و دەيانبۇرۇاند ، من دەمدى كە عاشق نەدەبۇون ، يان لە عەشق نائومىيد دەبۇون چۈن بۇ رۇزى دواتر بە دواى سۆزانىيەكدا دەگەران ، ھەرزانلىرىن سۆزانى ، ئىدى من لەوەوە تىيگەيشتم كە نەبۇونى پەيوەندىيەكى سۆزدارى لە نىوان نىر و مىـچ و يېرەنەيەك و قەھرىيەك دروست دەكتات . دەكىرىت بلىين " لېبىدۇ " كە كانگاى ھەممىس و شەھوەتكانه ، بە تەنها سەرچاودى وزەيەكى

سیکسی نییه ، به لکو سه رچاوهی وزهیه کی سو زدارییه ، به واتا ناسینی ره گه زه گهی دیکه زور
جاران و امان لی ده کا هیمن و له سه ر خو بین ، له په یوهندی نیر و می دا ئه وهی که زور گرنگه
به ته نهها وزهیه کی سیکسی نییه ، به ته نهها تیرکردنی غه ریزه نییه ، به لکو هه میشه نیر و می
زور مه به ستیانه به رامبه ره گهی له نزیکه وه بیناسیت ، دان به جوانییه جه سته بی و
رپه حییه کانی بنیت ، چاوه پی جو ریک له ستایش و پیداهه لدانه له به رامبه ره گهی ، چاوه پی
ئه وهیه له وانیدیکه جیا بکاته وه و تایبہ تمہندیه کانی بینیت ، بویه من ته نهها بانگه شهی ئه و
ناسین و لیکدی نزیکبوونه وهیه دده کم ، من هه رگیز بانگه شه بو به ره لالی و تیکه ل بوونیکی
کویرانه ناکه م ، هر که سیک وا له من که یشتیت که من بر رام به (ئی بحاییت) ههیه و
دهمھویت وه ک ته گه و بزن خه لگی سواری یه کدی ببن و به رببنه یه کدی ، ئه وه خراب منی
خویندو ته وه ، یان خوی حه ز ده کا وا بمبینیت که هه ندیکیان به نیازی ناو زر اندن ئه م
بو چوونه تو خ ده که نه وه ، من بر رام به وه ههیه که هر که سیک ئازاده له هه لبزاردنی ئه و
که سهی خوشی ده ویت ، هه مو و په یوهندیه که ده ره وه خوش ویستی به حه رام ده زانم هه تا
ئه گه ر له سه ر دهستی هه زار مهلا و قازی ماره کرابیت .. هه مو و ئه وانه که له سه رده م و قوناغه
جیاوازه کاندا به درو و زور داره کی ماره کراون من به حه رام و نام رو فانهی ده زانم ، ئه وهی من
بانگه شهی بو ده کم لابرنی کوت و به ند نییه له سه ر (غه ریزه سیکسی) ، به لکو لابرنی
کوت و به ند له سه ر (یه کدی ناسین و خوش ویستی) ئه وهش دو و شتی زور جیاوازن ، من له
سه ره تاوه باسم له وه کرد که ناتوانین کومه لگایه کی ته ندر و ستمان هه بیت گه ر دو و مه مله کمت
و دو و زیندانی جیاوازمان هه بیت ، یه کیکیان بو نیر و یه کیکیان بو می ، به داخه وه له هه ر
هه مو و شوینه کاندا من هه ست ده کم ئه و دو و زیندانه هه ن ، له و دیو ته لبه ند و شیشه به ندی
قمه فه زه کانه وه له یه کدی ده روانین ، ره نگه ئه م گوزار شته یه شاعیرانه بی ، به لام له لای من
حه قیقه ته ، ئه وهی من بانگه شهی بو ده کم ئه وهی که کور و کچان له یه کدی نه ترسینین ،
هه ول بدھین ئازایانه ناخودنیاگاهی و نهستی خومان (لا شعوری) خومان هه لبکولین و کار
له سه ر پاک کردن وهی زاتی خومان بکهین ، پر و سهی (خه ساندنی رپح و جه سته) له ناو
خانه واده و مزگه و ده زگا په ره ده دی و کومه لایه تی و سیاسیه کانمان را بگرین ، شکومه ندی
بو مرؤف خوی بگه ریته وه و له و زه لیلیه قورتاری بکهین ، یه کیکیش له و هه نگاوانه ناسینی
خومان ه به رامبه ره گه مانه ، دان نانه به حه ز و ئاره ز و وه ئینسانییه کان ، به خولیا و
خه ونه کانی .

سه باره ت به وهی من ئاما دهم ئه ند امانی خانه واده کهی خوم ئازاد بن ، دیسانه وه ئه و پرسیاره
به ره وهی له من بکریت ، ده بی له و کچ و ژنانه بکریت که له منه وه نزیکن و ده بیت ئه وان

وەلام بىدەنەوە .. نەك من .. بەلام تا ئە و بەشەي كە پەيوەندى بە منهەوە هەبىت ، من لەگەل تەھاواى ئازادىدام لە خۆشەويىستى و هەلبزاردىدا ، بەودشەوە كە بىرۇام وايە كە لە خۆشەويىستىدا بىردىنەوە و دۆپان هەيە ، كەوتن و هەستانەوە هەيە ، گريان و پىيكتەنەنەيە ، هەر كەسە و باجى هەلبزاردەكەنەي خۆى دەدات ، ئازادى لە لاي من مومارەسەي خۆناسىن و ناسىنى ئەويىدىكەيە ، گەيشتنە بە تەھاواى كەمالى ئىنسانى نەك خۆدۇرۇندىن ، لابردى كۆت و بەند لەسەر غەريزە سىكىسى بەشىۋەيەكى رەمەكى و كويىرانە لەلاي من ئەپەرى دۆپان و خۆخەساركىرىدە ، بەلام هەر پەيوەندىيەك كە بەپەپى سۆز و هوشىارييەوە دابىمەززىت و دوو كەس لە بەرامبەر هەلبزاردەكەنەي خۆياندا بەرپرسىيار بن ، لە قازانچ و زيانى ئە و پەيوەندىيە ، لە خۆشى ناخۆشىيەكەنەي ھاوبەش بن ، كەسيان چەوسىئىنەر نەبىت و نەيەوېت سىتم لە بەرامبەرەكەي بکات ، نەيەوېت درۇ بکات و راستى بېيىزىت و حەقىقەتى خۆى بۇ بەرامبەرەكەي بدركىنیت ، ھەميشه لە خەمى ئەوددا بىت كە بەرامبەرەكەي زەرەر نەھىنیت و تىكىنەشكىت .. ئازادى خۆى لە شويىنەدا بۇھەستىنیت كە ئازادى بەرامبەرەكەي دەست پى دەكات ، رېزى (بەلى) و (نەخىر) اى بەرامبەرەكەي بىگرىت . لىرەدا من ھەزار دروود دەنیرىم بۇ ئە و جۆرە پەيوەندىيە ، بىرمان نەچىت خۆشەويىستى لەم جۆرە كەلتۈرەدا ئازادى رەھا نىيە ، بەلكۇ زۆر جاران راڭرتىنەمەموو حىساب و ھاوكىشە زۆر ئالۋۆزكەنەي ئە و پەيوەندىيەيە كە لەگەل بەرامبەرەكەتدا ھەته ، ھەر بۇ نموونە : لىرە و لە ناو ئەم كەلتۈرەدا كە پاكىزەيى (پەرددى كچىنى) تاكە سامانى كچانە و نەمانى كارەساتىكە و رەنگە سەرى ئە و كچەى تىدا بچىت كە ئە و سامانەي لەدەست دەدات ، بە ناوى لابردى كۆت و بەند لەسەر غەريزە سىكىسى و لە ژىر ناوى گەمەي خۆشەويىستى كورىك زاتى ئە و بکات دولبەرەكەي ئەتك و بى بن بکات و پاشان وەك بەرزەكى بانان بۇى دەربچىت و بېيىتە مايەي لەناوچۇونى كچەكە ، ئەمەيان ج جۆرە ئازادىيەكە ؟ من ھەركىز بىرۇام بە ئازادىيە نىيە كە باجە زۆرەكەي كىچ بىدات و كورۇتىيادا سەر سەلامەت بېت ، ھەتا ئە و كاتەي كە چىرۇكى خۆشەويىستى دەدۇرۇت و لە و پەيوەندىيەدا كە دەرپووخىت ، يەكەم كەس كچەيە كە لە زۆر رۇوهە زەرەر دەكات ، كەچى كورە سەلامەتە ، بۇ كورە فيز و شکۇ و نىرایەتى و پالەوانبازىيە ، بۇ كچە ئابرووچۇون و مايە پۇوچىيە ، بۇيە من دىزى ئەم جۆرە ئازادىيەم كە كىچ دەكات بە قوربانى و كورۇش دەكات بە جەللاد ، من ھەر لە سەرەتاوه گومانم لە بۇونى خۆشەويىستى ھەيە لەم جۆرە كەلتۈرە و لەم كۆمەلگايدا ، ئەوهەش بەو مانايە نايەت كە مرۇف ، بە نىر و مىيەوە نەچىتە ناو سەركىشىيەكەنەي خۆشەويىستى .. ئەوهەيان ھەر بۇوه و ھەر دەبىت ، بەلام من دىزى ئەوهەم كەسىك وابزانىت من بانگەشە بۇ لابردى كۆت و بەند دەكەم و ئازادى رەھا و عىشقى ئازادم گەرەكە بەو مانايە كە سىكىس و

ئازادى سىكىسى هاوتا بكمەمە و بە خۆشەویستى ، چونكە ئەم دوو شتە زۆر جيوازان ، من
بانگەشەى وا ناكەم ، چونكە دەزانم بە تەنها كچان تىايىدا زەرەرمەندن .

پرسىار / لە زانكۇدا زۆر پەيوەندى خۆشەویستى لە نىوان كور و كچان دروست دەبى ، بەلام
دەرئەنجامەكەى زۆربەى ھەرە زۆرى سەركەوتتو نابىت ، ھۆكارەكانى بۆچى دەگەرىنىتەوه؟

وەلام : لە وەلامى پرسىارەكانى پېشۈوتىدا كەم و زۆر وەلامى ئەم پرسىارەم داوهتەوه .

پرسىار / لە چىرۆكەكانت زۆر باس لە دلېقى باوكت دەكەيت..ئاخۇ تو خۆت وىنەى باوكت لە
خۆتدا كۆپى ناكەيتەوه؟

وەلام : ئەوەش ھەر خەراپ تىڭەيشتنە ، من باس لە سىستەمەيىكى زۆر قەبە و زەبەللاح و بى
كۆتايى دەكەم كە ھەممۇ مىزۇوى ئىمەمى داگىر كردووه ، ئەويش سىستەمى پاترياكىيە
(باوک سالارى) كە ژيانى سىياسى و كۆمەللايەتى ئىمەمى داگىر كردووه و لە چوارچىۋە ئەم
سىستەمەدا كار دەكتات ، بىگە ھەممۇ رەمزۇ كۆدە كۆمەللايەتىيە كان لای خۆيەتى ، تا
بلىيەت سىستەمەكە سته مكار و دلېقە و ھەممۇ ژيانى ئەخلاقى ئىمەشى وىران كردووه ، بۇ
ئەوەش دەپرسى ئاخۇ من وىنەى دووەمى باوکمەم لە ناو خانەوادەكەى خۆم ، من نايىزانم تو
دەبى ئەم پرسىارە لە ئەندامانى خىزانەكەم بکەى .. نەك لە من . گەرتۇ نۇفلىيەتى "حەسار و
سەگەكانى باوکم"ت خويىن بىتەوه..لەپىشكەشكەنەكەدا نووسىيومە "پىشكەشە بە مندالەكانى
كە ئومىيەدوارم لە حەسارى ھىچ كەسىكىدا نەزىن..ھەتا گەر ھى منىش بىت."

تىېبىنى: پرسىارەكان لەلایەن كاڭ "فرسەت" دوھ ئاماھە كراون.

